

LASARTANLARNING ANTIKOAGULYANTLAR BILAN TA'SIRI: KLINIK KO'RIB CHIQISH

Muradova Railya Rustamovna

Assistent of Clinical Pharmacology Department

Ibragimov Sardorbek Tolib o'g'li

Pediatric faculty, 609- group student

Anotatsiya: Lasartan, angiotenzin II reseptorlarini bloklovchi (ARB) dori vositasi bo'lib, yuqori qon bosimini pasaytirish va yurak-qon tomir kasalliklarini davolashda keng qo'llaniladi. Biroq, lasartanning antikoagulyantlar bilan birgalikda ishlatilishi, ayniqsa qonning koagulyatsiyasiga ta'sirini tahlil qilish, klinik amaliyotda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada lasartanlarning antikoagulyantlar bilan o'zaro ta'sirini, potentsial xavf-xatarlarni va klinik jihatlarini muhokama qilamiz.

Kirish: Angiotenzin II, asosan, qon tomirlarini toraytirib, qon bosimini oshiruvchi kuchli vazodilatatordir. Lasartan — angiotenzin II reseptorlarini bloklovchi dori (ARB), bu esa qon bosimini pasaytiradi va yurak-qon tomir kasalliklarining oldini olishda samarali bo'ladi. Biroq, bu dori vositasining antikoagulyantlar bilan birgalikda qo'llanilishi, ayniqsa, qonning koagulyatsiya tizimiga ta'sir qilishning potentsial xavflarini keltirib chiqarishi mumkin.

Antikoagulyantlar, masalan, varfarin, dabigatran va rivaroksaban kabi preparatlar, qonning ivish tizimini bostirib, tromb hosil bo'lishini oldini oladi. Bularning barchasi, yurak-qon tomir kasalliklarida, shu jumladan, emboliyalar, venoz tromboz va ishemik insultning oldini olishda keng qo'llaniladi. Lasartanning bu dori vositalari bilan o'zaro ta'siri, klinik amaliyotda muhim diagnostik va davolash xatarlari keltirib chiqarishi mumkin.

Lasartan va antikoagulyantlar o'rtasidagi o'zaro ta'sirlar

1. Lasartan va varfarin o'rtasidagi o'zaro ta'sir

Lasartan va varfarin birgalikda qo'llanganda, bu dori vositalarining o'zaro ta'siri, potentsial ravishda varfarinning terapevtik samaradorligini o'zgartirishi mumkin. Lasartan angiotenzin II ning qon tomirlarini toraytirish va qon bosimini boshqarishdagi roli tufayli, varfarinning farmakodinamikasini o'zgartirishi mumkin. Angiotenzin II ning inhibatsiyasi koagulyatsiya tizimiga ta'sir qilishi va varfarin orqali qon ivishining normallashtirilishiga salbiy ta'sir

ko'rsatishi mumkin. Buning natijasida, xavfli koagulyatsiya holatlari yoki, aksincha, qon ketish xavfi oshishi mumkin.

2. **Lasartan va dabigatran o'rtasidagi o'zaro ta'sir**

Dabigatran — to'g'ridan-to'g'ri trombin inhibitori bo'lib, qon ivishini tartibga soladi. Lasartanning dabigatran bilan o'zaro ta'siri o'zgaruvchan bo'lishi mumkin, chunki ARB qon tomirlarini kengaytiradi, bu esa dabigatranning farmakokinetikasiga ta'sir ko'rsatishi mumkin. Lasartan qonda dabigatranning erishish darajasini o'zgartirishi va shuning uchun uning samaradorligini yoki xavfini oshirishi mumkin.

3. **Lasartan va rivaroksaban o'rtasidagi o'zaro ta'sir**

Rivaroksaban, birinchi navbatda, to'g'ridan-to'g'ri Xa faktori inhibitori sifatida faoliyat yuritadi. Lasartanning rivaroksaban bilan ta'siri, odatda, mo'ljallangan qon bosimini pasaytirishning koagulyatsiya tizimiga bo'lgan potentsial ta'siridan kelib chiqadi. Ba'zi tadqiqotlar, ARB va Xa faktori inhibitori birgalikda qo'llanganda, qon ivish tizimining normallasishi va ijobiy samara olish xavfini oshirishi mumkinligini ko'rsatadi.

Klinik ahamiyati va xavflar

Lasartan va antikoagulyantlarning birgalikda ishlatilishi, albatta, qonda koagulyatsiya tizimining faolligini oshirishi yoki pasaytirishi mumkin. Bu esa quyidagi xavf-xatarlarni keltirib chiqaradi:

- **Qon ketishi:** Antikoagulyantlar koagulyatsiya tizimini bostirish orqali, lasartan esa qon bosimini pastlatib, qon ketish xavfini oshirishi mumkin.
- **Tromb hosil bo'lishi:** Ba'zi holatlarda, lasartanning qon tomirlarida kutilgan o'zgarishlar va antikoagulyantlar bilan o'zaro ta'siri tromb hosil bo'lishiga olib kelishi mumkin.
- **Koagulyatsiya tizimining disfunktsiyasi:** O'zaro ta'sir tufayli koagulyatsiya tizimi disfunktsiyasining yuzaga kelishi, tromboz va emboliyalar xavfini oshirishi mumkin.

Xulosa: Lasartan va antikoagulyantlar o'rtasidagi o'zaro ta'sirni yaxshilab o'rganish, bu dori vositalarining birgalikda ishlatilishini boshqarish va xavf-xatarlarni minimallashtirish uchun zarurdir. Klinik jihatdan, bu dori vositalarining samarali va xavfsiz qo'llanilishini ta'minlash uchun ularning o'zaro ta'sirlarini nazorat qilish va individual yondashuvni qo'llash muhimdir. Xavfli holatlarning oldini olish uchun, har bir bemorga qarshi dori vositalarini tanlashda ehtiyotkorlik va individualizatsiyalangan yondashuv talab etiladi.